

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΗ

Καθηγητή Βασίλειου Γοργούλη

Αξιότιμε κύριε Πρύτανη,
μέλη της Συγκλήτου,
κύριε εκπρόσωπε του Μακαριστάτου,
κύριοι Ακαδημαϊκοί,
κυρίες και κύριοι Υπουργοί,
κύριοι Βουλευτές,
κύριοι Γενικοί Γραμματείς,
κυρίες και κύριοι Καθηγητές και συνάδελφοι,

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Αποτελεί για εμένα ιδιαίτερη χαρά και τιμή η παρουσία μου **σε αυτό το βήμα, την ημέρα που τιμούμε τον Καθηγητή Χρήστο Κίττα απονέμοντάς του τον τίτλο του Επίτιμου Καθηγητή.** Στο πρόσωπο του τιμωμένου, ενσαρκώνονται οι αξίες της προσφοράς στην Επιστήμη, στην Κοινωνία και τον Άνθρωπο, αρχές που το Πανεπιστήμιο μας πρεσβεύει.

Προτού μιλήσω για τον άνθρωπο και δάσκαλό μου Χρήστο Κίττα επιτρέψτε μου να κάνω μία σύντομη αναφορά στην ακαδημαϊκή του σταδιοδρομία.

Εκπαίδευση

Ο Ομότιμος Καθηγητής Χρήστος Κίττας γεννήθηκε στις 25 Αυγούστου 1945 στο Συκούριο της Λάρισας, **σε καιρούς χαλεπούς αλλά και ενδιαφέροντες, στην**

αυγή της ατομικής εποχής. Γρήγορα έδειξε την έφεση που είχε στα γράμματα και την ιδιαίτερη δίψα του για γνώση. Ολοκληρώνοντας τις εγκύκλιες σπουδές του, **εισήχθη στην Ιατρική Σχολή Αθηνών** από την οποία αποφοίτησε το 1968. Κατέχει την **ειδικότητα της Παθολογικής-Ανατομικής** από το 1976 και της **Κυτταρολογίας** από το 1983, **έτος κατά το οποίο** ολοκλήρωσε επίσης τη **«Διατριβή επί Υφηγεσία»** στην Ιατρική Σχολή μας. Μετεκπαιδεύτηκε από το 1976 ως το 1978 ως **Honorary Registrar στο Πανεπιστήμιο του Sheffield**, στο αντίστοιχο Εργαστήριο Παθολογικής Ανατομικής, **ως Υπότροφος του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών**, και επανήλθε για δεύτερη μετεκπαίδευση στο ίδιο Εργαστήριο το 1980. Μετεκπαιδεύτηκε επίσης **στο πεδίο της αιμαπαθολογοανατομίας το 1983 στο Ινστιτούτο Παθολογικής Ανατομικής του Πανεπιστημίου του Κιέλου**, υπό τον Καθηγητή Karl Lennert, ενός από τους κορυφαίους παθολογοανατόμους της εποχής.

Ακαδημαϊκή πορεία

Η Ακαδημαϊκή πορεία του περιλαμβάνει **όλες τις βαθμίδες** από το 1973 ως **Πανεπιστημιακός Βοηθός της Ιατρικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α.** έως και το 1993, οπότε και εκλέχθηκε **Καθηγητής Α΄ Βαθμίδας Ιστολογίας – Εμβρυολογίας της Ιατρικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α.** και **Διευθυντής του ομώνυμου Εργαστηρίου**, από

το οποίο και αφυπηρέτησε το 2012. Την ίδια χρονιά αναγορεύθηκε Ομότιμος Καθηγητής της Ιατρικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α.

Θέσεις ευθύνης

Αναφορικά με την πληθωρική προσφορά του σε θέσεις ευθύνης θα αναφέρω τις σημαντικότερες εξ' αυτών χρονολογικά: **Οργανωτικός Γραμματέας του Ιατρικού Τμήματος Πανεπιστημίου Θεσσαλίας από το 1990 έως το 1992**, Τακτικό μέλος του **Διοικητικού Συμβουλίου του Ιδρύματος Κρατικών Υποτροφιών από το 1992 έως το 1994**, **Αντιπρόεδρος της Διοικούσας Επιτροπής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας το 1993**, **Πρόεδρος του Κεντρικού Συμβουλίου Υγείας (Κ.Ε.Σ.Υ) κατά την περίοδο 2000-2001**, **Αναπληρωτής Πρόεδρος και Αντιπρόεδρος του Εφορευτικού Συμβουλίου της Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδος κατά τις περιόδους 1998 έως 2001 και 2005 έως 2010**, **Πρόεδρος της Ιατρικής Σχολής του ΕΚΠΑ κατά την περίοδο 2001 έως 2003**, **Αντιπρύτανης Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Προσωπικού του ΕΚΠΑ, κατά την περίοδο 2003 έως 2006**, **Πρύτανης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών από το 2006 έως το 2009 και Υπηρεσιακός Υπουργός Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης κατά το διάστημα Μαΐου-Ιουνίου 2012.**

Επιστημονικό/Συγγραφικό/Ερευνητικό Έργο

Το επιστημονικό έργο του είναι πλούσιο, πολυδιάστατο και πολυβραβευμένο. **Ενδεικτικά και μόνο θα αναφέρω** ότι περιλαμβάνει περισσότερα από 400 επιστημονικά πονήματα **μεταξύ των οποίων συγγράμματα, μονογραφίες και κεφάλαια σε βιβλία, καθώς και πλήθος δημοσιεύσεων σε ελληνικά και διεθνή περιοδικά** και πρακτικά συνεδρίων. Το πλήρες συγγραφικό του έργο έχει συγκεντρώσει περισσότερες από 15.000 ετεροαναφορές στη διεθνή βιβλιογραφία, προσδίδοντάς του δείκτη απήχησης h-index ~55.

Ο Καθηγητής Κίττας έχει υλοποιήσει επιτυχώς ως Επιστημονικός Υπεύθυνος, πλήθος ερευνητικών προγραμμάτων τα οποία χρηματοδοτήθηκαν από διάφορους φορείς, όπως: της **Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Καινοτομίας (ΓΓΕΚ)**, της **Ευρωπαϊκής Ένωσης (7^ο Κ.Π.Σ.)** και του **Κεντρικού Συμβουλίου Υγείας (ΚΕΣΥ - Υπουργείο Υγείας)**, κ.α.

Τα σημαντικά του επιτεύγματα έχουν αποσπάσει πολλές διακρίσεις. Πιο αντιπροσωπευτικές είναι η βράβευσή του από την **Ελληνική Εταιρεία Παθολογίας** στο 7^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Παθολογίας, το Δεκέμβριο του 2000, η βράβευσή του το Μάιο του 1999 από την **Ιατρική Εταιρεία Αθηνών** για τη συμμετοχή του στο 25^ο Ετήσιο Πανελλήνιο Ιατρικό Συνέδριο με το βραβείο

«Σωτήρης Παπασταμάτης», και η διάκρισή του από την **Ακαδημία Αθηνών**, με το «**Βραβείο της Οικογένειας Λ. Μούσουλου**», για την εργασία «**Alterations of the p16 – pRb pathway and the chromosome locus 9p21-22 in non small - cell lung carcinomas: relationship with p53 and MDM2 protein expression**».

ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ

Από το σημείο αυτό θα αναφερθώ πλέον στον άνθρωπο Χρήστο Κίττα όπως τον έχω ζήσει όλα αυτά τα χρόνια. Μολονότι κατά τη διάρκεια της πολύπλευρης και πλούσιας σταδιοδρομίας του ανέλαβε σημαντικά αξιώματα και καίριες θέσεις ευθύνης, όπως Πρύτανης του Πανεπιστημίου Αθηνών και Υπουργός Υγείας, η προσφώνηση που ο ίδιος προτιμούσε, ξεχώριζε και φρόντιζε να διαφυλάττει ως κόρην οφθαλμού ήταν αυτή του «Καθηγητή».

Ο Καθηγητής και Δάσκαλός μου, διακρινόταν και διακρίνεται για τον επιστημονικό αλτρουισμό και την ανιδιοτέλειά του. Ήταν τέτοιο το αίσθημα ευθύνης που τον διακατείχε έχοντας αναλάβει ηγετικές θέσεις, ώστε στο βωμό της προόδου του ανθρώπου που είχε υπό την επίβλεψή του και τον οποίο είχε επιφορτιστεί να καθοδηγήσει, να διδάξει, και να εκπαιδεύσει δεν δίσταζε να θυσιάσει την δική του ανέλιξη. Παραμέριζε προσωπικές φιλοδοξίες, αρνούμενος

να καρπωθεί αξιώματα προκειμένου αυτό που ο ίδιος θεωρούσε σωστό και δίκαιο να γίνει πράξη.

Ήταν γενναιόδωρος μέντορας. Παραχωρούσε πάντα χώρο στους νεότερους, χώρο ζωτικό για ανάληψη ευθυνών, και την παραγωγή έργου. Όχι αποστασιοποιημένος, αλλά ευρισκόμενος σε απόσταση διακριτική, τέτοια ώστε να μη νιώθεις βαριά την ανάσα του, **αλλά μόνο το υποστηρικτικό βλέμμα του.** Πάντα έτοιμος να τείνει χείρα βοηθείας αν έπεφτες ή να σε προφυλάξει από μια κακοτοπιά. **Ακόμη και σήμερα, χρόνια μετά την αφυπηρέτησή του,** ξέρω ως Διευθυντής του Εργαστηρίου ότι είναι πάντα κοντά μας, έτοιμος να προστρέξει κάθε φορά που θα τον καλέσω στο τηλέφωνο για να συζητήσω μαζί του έναν προβληματισμό ή να πάρω τη συμβουλή του, **μονίμως διαθέσιμος και ποτέ σε διαθεσιμότητα.**

Είχε αξιομνημόνευτη ικανότητα καθοδήγησης. Διέβλεπε με το οξυδερκές βλέμμα του τα καλύτερα στοιχεία του ανθρώπου που είχε απέναντί του, κατόρθωνε να τα ανασύρει, να τα φέρει στην επιφάνεια και να τα ενισχύσει, ενώ την ίδια στιγμή μπορούσε να καταστείλει με τρόπο μοναδικό τα αρνητικά του στοιχεία. Φυσικά, υπό μία βασική και αδιαπραγμάτευτη προϋπόθεση: ο άλλος να μπορεί και να θέλει να ακούσει. **«Ο έχων ώτα ακούειν, ακουέτω και νουν, νοείτω».** Ο μοναδικός τρόπος που το κατάφερνε αυτό δεν περιλάμβανε τη

νουθεσία αλλά κατά βάση το προσωπικό παράδειγμα. Τον σεβασμό τον κέρδιζε, δεν τον απαιτούσε. Μιλώντας για τον εαυτό του, σου αποκάλυπτε τις δικές του αδυναμίες, αλλά την ίδια στιγμή έβλεπες αυτόν τον ίδιο άνθρωπο να τις αντιπαρέρχεται. **«Τους Λαιστρυγόνας και τους Κύκλωπας, τον άγριο Ποσειδώνα δεν θα συναντήσεις, αν δεν τους κουβανείς μες στην ψυχή σου, αν η ψυχή σου δεν τους στήνει εμπρός σου»** όπως λέει και ο ποιητής μας Κωνσταντίνος Π. Καβάφης.

Συνάμα είχε φοβερή έφεση στην εκπαιδευτική διαδικασία και στην μετάδοση γνώσης. Πάντα αυστηρός κριτής αλλά με έναν μοναδικό σκοπό: να σε κάνει καλύτερο, να γνωρίσεις τα όριά σου, να τα ξεπεράσεις. Ήθελε να θέτεις διαρκώς στόχους υψηλούς, να παράγεις γνώση, να πηγαίνεις την επιστήμη ένα βήμα παραπέρα, πάντα εμπρός. Η πόρτα του γραφείου του ήταν μόνιμα ανοιχτή, για κάθε συνάδελφό του, για κάθε μέλος του Εργαστηρίου, για κάθε φοιτητή. Έμπαινε στην αίθουσα των μικροσκοπίων κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης των φοιτητών και με στοργή, τους ζητούσε ένα μόνο πράγμα: **«να διαβάζετε παιδιά μου, κάθε μέρα να μαθαίνετε κάτι καινούριο»**. **«Δώσε σε έναν άνθρωπο την ψαριά σου και θα έχει φαγητό για μια μέρα. Μάθε τον να ψαρεύει και δεν θα πεινάσει ποτέ»** λέει μια κινεζική παροιμία. Μαζί μου δεν ήταν λίγες οι φορές που ένιωθα να εξαντλεί την αυστηρότητά του, **με μοναδικό στόχο να με**

προετοιμάσει, να με προγυμνάσει για τον ακαδημαϊκό στίβο στον οποίο έμελλε να μου δώσει την ευκαιρία να τρέξω. Αυστηρός ναι, ψυχρός ποτέ, πάντα ζεστός και ανθρώπινος. Και ανθρωπιστής, με ιδεώδη και αξίες αταλάντευτες. Ακόμη θυμάμαι σαν χτες την ώρα που περίμενα έξω από το γραφείο του, νέος λέκτορας τότε, προκειμένου να του ανακοινώσω τη σημαντική επιστημονική επιτυχία, αυτή της δημοσίευσης για πρώτη φορά από την Ελλάδα, στο κορυφαίο περιοδικό της Παθολογικής Ανατομικής: American Journal of Pathology, εργασία που βραβεύτηκε αργότερα από την Ακαδημία Αθηνών. Έχει μείνει στην μνήμη μου ανεξίτηλη η λάμψη στα μάτια του και η συγκίνησή του.

Ήταν τέτοια η επίδραση του πάνω μου που δεν διστάζω να τον αποκαλέσω δεύτερο πατέρα μου. Ένα από τα πιο σημαντικά διδάγματα του ήταν αυτό που έχει πει ο Sir Winston Churchill: «Δεν θα φτάσεις ποτέ στον προορισμό σου, αν σταματάς και ρίχνεις πέτρες σε κάθε σκύλο που γαβγίζει». Ο ίδιος ήταν άριστος ακροατής και αναλυτής. Άκουγε με προσοχή και τις δύο πλευρές μιας αντιδικίας, ζύγιζε τις λέξεις του και τις σκέψεις του πριν διατυπώσει το συμπέρασμά του. Χωρίς να ασκεί εξουσία, κέρδιζε τον άλλο, τον έκανε οπαδό του. Με το λόγο τον ορθό και την πράξη, με οδηγό την αρετή. Αυτά και άλλα πολλά μαθήματα που αφειδώς με δίδαξε αποτέλεσαν για εμένα εφόδια της ζωής και του επαγγελματικού βίου μου.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Κυρίες και κύριοι,

Αγαπημένε μου Δάσκαλε...

Ο στρατηγός Αννίβας, στο δρόμο για την κατάκτηση της Παντοδύναμης Ρώμης είχε πει την περίφημη ρήση: **«Κι αν δεν βρούμε τον δρόμο, θα τον ανοίξουμε».**

Πορευόμενος με πίστη και επιμονή, έτσι και εσείς ανοίξατε δρόμους προς την κατάκτηση της ακαδημαϊκής αριστείας.

Η ακαδημαϊκή κοινότητα στο σύνολό της αισθάνεται βαθιά ευγνωμοσύνη, και μέρος αυτής σας ανταποδίδεται σήμερα με την αναγόρευσή σας σε **Επίτιμο Καθηγητή**. Το ίχνος που αφήνετε είναι και θα μείνει ανεξίτηλο και η ευθύνη της **συνέχισης του έργου σας βαριά**. Οι αρχές με τις οποίες πορευθήκατε, η πίστη και η επιμονή σας είναι η πυξίδα μας. **Αισθανόμαστε υπερήφανοι που είμαστε συνοδοιπόροι, συνεργάτες, συνάδελφοι, μαθητές και φίλοι σας.**

Σας ευχαριστώ

Βασίλειος Γ. Γοργούλης